

Finans- og Tillægsbevillingslove. Jeg har imidlertid den Tro, at der paa denne Finanslov og Tillægsbevillingslov allerede er foretaget saadanne Reduktioner, at man ikke kan være sikker paa at komme tilnærmelsesvis saa højt med Besparelserne. Det forekommer mig ogsaa, at de Tal, som den højtærede Finansminister nævnte for ikke saa lang Tid siden, ikke gav Grundlag for en helt sikker Tro paa, at Reduktionen skulde blive saa stor, som er nødvendig for at opnaa Balance. At man imidlertid vil komme meget stærkt hen derimod, derom nærer jeg for saa vidt ingen Tvivl.

Paa disse Finans- og Tillægsbevillingslove taget under eet er der naturligvis en stor Række Tal, men det forekommer mig, at Interessen i særlig Grad samler sig om forholdet faa Tal, og det er da navnlig for Indtægtsparagraffernes Vedkommende Statsvirksomheder og Skatter, og for Udgiftsparagraffernes Vedkommende er det i særlig Grad Indenrigsministeriet, hvorpaa man maa have sin Opmærksomhed henvendt, hvortil dog maa føjes § 24, som jo omhandler Udgiften til Forrentning af Statsgælden.

Med Hensyn til Statsvirksomhederne er Forholdet jo det, at ved Vedtagelsen af Finansloven var der paa § 2 et Overskud paa 12,8 Mill. Kr. Paa Tillægsbevillingsloven er dette Tal formindsket med 5,5 Mill. Kr., saaledes at der nu altsaa staar paa § 2 et Overskud paa 7,3 Mill. Kr., naar Finanslov og Tillægsbevillingslov tages under eet. Den ærede Ordfører for Venstre sagde heroverfor, at vi i de Aar, der er gaaet, er naaet til, at Statsvirksomhederne giver Overskud. Jeg kan ikke erkende, at Tallet 7,3 Mill. Kr. efter den Regnskabsopstilling, man nu en Gang anvender, paa nogen Maade er Udtryk for Driftsoverskud. Jeg maa tværtimod hævde, at der er en meget stor Del af de Udgifter, der føres over paa § 26, der rettelig burde være paa den egentlige Drift. Jeg maa altsaa hævde, at selve Driften giver ikke Overskud, og at den saa fornuftigvis ej heller giver den fjerneste Rente af den i Banerne anbragte Kapital. For saa vidt maa jeg altsaa hævde, at det økonomiske Resultat af Statsvirksomhederne ikke er tilfredsstillende. Jeg maa i øvrigt føje til, at jeg befrygter, at det økonomiske Resultat af Statsvirksomhederne i det kommende

Aar vil blive daarligere, jeg kan ikke se, at der er nogen Grund til, at Banernes Virksomhed i og for sig skulde blive livligere i det Aar, som kommer, idet jeg ikke tror, at Velstanden i 1924—25 vil vise sig at være større end i 1923—24, ej heller Beskæftigelsesgraden.

Som Momenter, der altsaa peger i Retning af, at det skulde stille sig daarligere, har vi to, og to afgørende. Der er for det første Dyrtiden, som gennem Dyrtidstallet jo i høj Grad paavirker Lønningsudgifterne; og en anden Ting, som i høj Grad har Forbindelse med den danske Krone, er jo Spørgsmaalet om Kullene, som alene af den Grund maa blive en hel Del dyrere, hvis ikke Kronens Stilling forandrer sig i 1924—25, end de var i 1923—24. Men til denne Fordyrelse paa Grund af Kronens svage Stilling kommer jo det Faktum, at Kullene i England maalt i Sterling nu ogsaa er dyrere end for et Aar siden.

Alt tilsammentaget maa jeg altsaa hævde, at Regnskaberne for Statsvirksomhederne økonomisk set langt fra er tilfredsstillende. Paa dette Punkt har jo forskellige af Socialdemokratiets Mænd været inde, saavel det ærede Medlem Hr. Friis-Skotte som selvste Partiets Formand, det ærede Medlem Hr. Stauning. Og ikke mindst dette, at det ærede Medlem Hr. Stauning har udtalt sig om Sagen, giver det Indtryk, at Socialdemokratiet som saadant er enigt i, at man maa forlange af Statsvirksomhederne, ikke alene at de kan bære Driften, men at de kan give en passende Forrentning af den Kapital, som er anbragt i dem. Hvad man nu vil kalde en passende Forrentning, derom er det jo ikke sikkert, at man vil kunne blive helt enig. Jeg for mit Vedkommende vil hævde, at om nogen stor Rente bør der ikke kunne være Tale, idet Statsbanerne ved Siden af det rent økonomiske Formaal ogsaa har kulturelle Formaal; derfor maa man altsaa indstille sig paa ikke at kræve en alt for stor Forrentning. Men selv dette at naa til en lille Forrentning, ja, selv dette at naa til, at man virkelig faar Driften betalt, betyder i Virkeligheden et ikke ubetydeligt Skridt. Det er med Tilfredshed, jeg har bemærket Socialdemokratiets Stilling. Jeg nærer ingen Tvivl om, at saavel Partiet,